

La font del Sors de Seva, una font del segle XVIII

ANNA SOLER COLOMER

Sors spring in Seva, an 18th century fountain

La font del Sors, de Seva, està ubicada a prop de la casa pairal del Sors i antigament era una de les principals fonts d'abastiment d'aigua potable d'aquesta població. La font està presidida per l'escut de la família Casanova i en un lateral hi ha la inscripció "Fon redificada en lo ay 1775". Anteriorment a aquesta data, en Francesc de Casanova, com a administrador de la propietat del Sors, promou un plet contra el Comú o Ajuntament de Seva per defensar els seus drets sobre la font i l'aigua. A partir d'un document manuscrit inèdit, escrit al voltant de 1725-1735, a on s'exposen els arguments de la denúncia presentada pels propietaris del Sors i les raons de la defensa per part dels regidors del Comú descobrim com la font es va construir per primera vegada el 1716, com era la deu originària i podem endevinar el perquè de la seva reedificació.

Paraules clau: font, Sors, Seva, història, plet.

The Sors spring in Seva is located near the Sors manor house and it was once one of the main sources of drinking water supply in town. The spring is dominated by the Casanova's family emblem and on one side of it there is an inscription "Fon redificada en lo ay 1775" ("This fountain was rebuilt in 1775"). Prior to such date, Francesc de Casanova, as an administrator of the Sors property, made a claim against the Seva Town Council to defend his rights over the fountain and its water. Based on an unpublished document, handwritten around 1725-1735, which exposed the arguments supporting the report filed by the Sors owners and the reasons given by the town councillors' defence, one can find out that the fountain was first built in 1716, how the original spring of water was and also guess the reason for its rebuilding.

Keywords: spring, fountain, Sors, Seva, history, lawsuit.

UNA FONT DEL SEGLE XVIII

La font del Sors és un dels indrets més entranyables per a la gent de Seva. La vida d'aquest poble d'Osona, a la falda del Montseny, ara i sobretot en el passat, ha estat estretament vinculada a aquesta font. Actualment la font del Sors està ubicada enmig de l'entramat urbà de Seva, al passeig de Rafael de Casanova, però fins fa poques dècades, aquest mateix indret es trobava envoltat de camps als afores del nucli antic de la població, a prop del mas Sors i al costat del camí real que anava de Seva a Taradell i a Viladrau.

Antigament aquesta font era una de les principals fonts d'abastament d'aigua potable, a on la població acudia a buscar aigua per a beure, rentar i abeurar els animals, ja que a dins el nucli antic no existia cap altra font o deu d'aigua apte per al consum.

La font del Sors. (Foto A. Soler, 2020).

L'element principal de la font del Sors és una caseta construïda amb grans carreus de pedra vermella del Montseny i coberta a dues aigües. Si no hi ha sequera, l'aigua raja de forma ininterrompuda per dos grans brocs de ferro i cau dins una llarga i estreta pica de pedra. Des d'aquest abeurador l'aigua desapareix a través d'una canal subterrània i es recull en una bassa situada a pocs metres. Fins a mitjans del segle passat, l'aigua es dirigia de

la pica a un safareig i l'aigua sobrant anava a parar a la bassa. Aquesta bassa creada conjuntament amb la construcció de la font, reformada el 1891, proporciona aigua pel regadiu dels horts i l'esplèndid jardí del mas del Sors.

La part frontal de la font està presidida per l'escut de la família Casanova esculpit en baix relleu sobre una placa de pedra. En el lateral esquerre de la font, hi ha una petita porta de metall que dona accés a la mina d'aigua. A la llinda d'aquesta porta hi ha una inscripció gravada a la pedra "FON REDIFICADA EN LO AY 1775" que ens indica que va ser construïda de nou el 1775 i ens porta a preguntar-nos: Quan es va construir per primer cop? Com era la font originària? Per què es fa una nova edificació? Algunes de les respostes a aquests interrogants es troben en un document manuscrit inèdit, escrit probablement al voltant de 1725-1735, que explica i descriu la primera construcció de la font el 1716. També informa sobre la deu d'aigua preexistent i la relació entre el Sors i la població de Seva.¹

ELS ORÍGENS DEL MAS SORS

La font del Sors ha estat vinculada al mas del mateix nom des de molt antic. El gran i abundant cabal d'una deu va propiciar l'existència d'un mas i d'uns horts que van donar nom a la nissaga familiar propietària dels terrenys, convertint-se en una gran casa pairal que ha tingut, al llarg dels anys, una gran influència en la vida i desenvolupament del poble de Seva.

La primera cita documental d'aquest mas es remunta al segle XII, concretament el 22 d'octubre de 1134, quan Pere dels Horts, la seva esposa Ermessenda i llur fill Guillem, van cedir unes terres a Arnau d'Albareda.² El terme dels "Horts" devia fer referència ja a l'existència d'uns horts regats amb l'aigua d'una font o una deu pròxima. La denominació "dels Horts" evoluciona i es contrau cap al terme "s'Horts" i finalment com a "Sorts" o "Sors". Si bé, actualment la denominació més emprada és Sors, en la documentació antiga figura el terme "Sorts".

Plet de Francesc de Casanova contra els regidors del Comú de Seva

La font del Sors i el dret sobre l'aigua esdevé al voltant del 1725-1750 un motiu de litigi entre els propietaris del Sors i el Comú o Ajuntament de Seva. Francesc de Casanova i Sala (Moià ?-Barcelona 1765) com a administrador del mas Sors va presentar un plet o denúncia contra els

1 "Per justificar lo dret de D Francisco de Casanova, com a Pare y Legitim administrador de la persona y bens de Maria Teresa de Casanova y Sorts, sa filla, sobre lo domini de [...] Font del Sorts", Document manuscrit, Arxiu Can Gurri, Seva.

2 PLADEVALL, A. (2001), Arxiu Figarolas perg. 113, p. 95.

regidors de l'Ajuntament de Seva defensant el dret de la família Casanova sobre la font. La síntesi d'aquest plet es recull en un document manuscrit, escrit en català, que descriu els arguments de la denúncia presentada per Francesc de Casanova i les proves de la defensa del Comú de Seva contra les acusacions rebudes. Aquest document no està datat, però hi ha diversos indicis que ens permeten ubicar-lo entre els anys 1725 i el 1735.

El document consta de dues parts, la primera part amb dinou punts, subscripta per Francesc de Casanova, com a pare i administrador de l'herència de la seva filla Maria Teresa Casanova i Solà-Sors, denuncia la violació dels seus drets sobre la font per part del Comú o Ajuntament. Francesc de Casanova afirma que és l'administrador de l'heretat anomenada «lo Sorts», a on neix la font que ha estat per l'ús i regadiu de la seva propietat sense que ningú, ni el Comú ni cap particular, hagi mai limitat el fet d'emprar l'aigua a la seva conveniència. Aquesta part finalitza amb la signatura: "En Causa pròpia de Casanova".

La segona part presenta tretze punts a on els regidors del Comú exposen els seus arguments a favor dels drets que tenen sobre la font i l'aigua, en defensa al litigi iniciat per Francesc de Casanova. Presenten les seves raons contrarestant els punts denunciats i finalitzen amb la signatura «Els Regidors de Seva».

En Francesc de Casanova i la família del mas Sors als segles XVII i XVIII

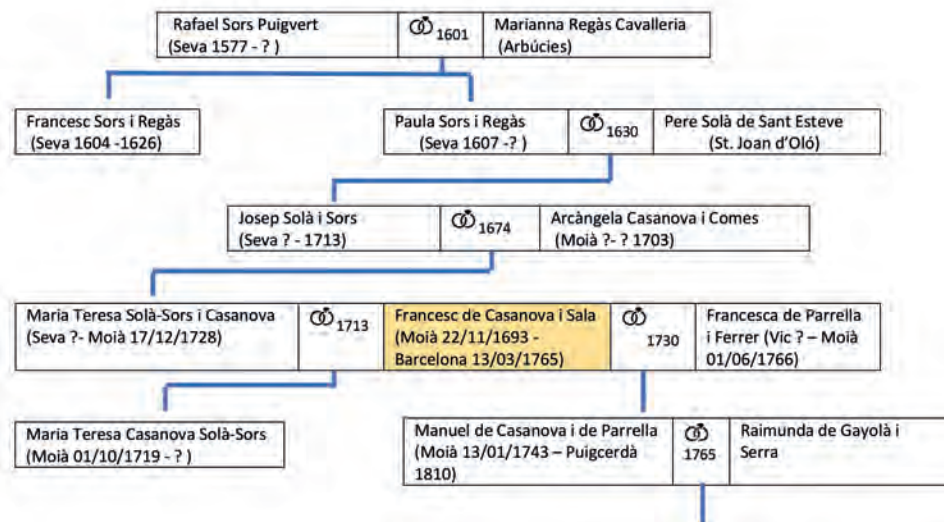
La família vinculada al mas va mantenir el cognom Sors fins al 1626, quan Francesc Sors i Regàs (Seva, 1604-1626) va morir sense descendència. Llavors la seva germana Paula Sors i Regàs (Seva, 1607- ?) esdevé pubilla del mas i es casa amb Pere Solà de Sant Esteve, nascut a Sant Joan d'Oló. L'hereu, Josep Solà i Sors es casa, el 1674, amb Arcàngela Casanova i Comes (Moià, ? - ? ,1703), germana de Rafael de Casanova i Comes.³ La filla i hereva d'aquest matrimoni, Maria Teresa Solà-Sors i Casanova (Seva, ? – Moià, 1728) es casa el 1713 amb Francesc de Casanova i Sala (Moià, 1693- Barcelona, 1765), cosí germà seu procedent de Moià, establint la seva residència a Moià.

Del casament entre Francesc de Casanova i Sala i Maria Teresa Solà-Sors i Casanova no hi ha descendència masculina i la pubilla Maria Teresa Casanova Solà-Sors (Moià 1719- ?), en morir la seva mare, rep com a

3 Rafael de Casanova i Comes (Moià 1660-St. Boi de Llobregat 1743) últim Conseller en Cap de Barcelona, defensor de la ciutat de Barcelona en el setge de la ciutat enfront les tropes borbòniques de Felip V, el 1714, durant la Guerra de Successió.

herència materna el mas Sors, essent la protagonista com a propietària en el plet contra l'Ajuntament.

Després d'enviudar, en Francesc de Casanova i Sala es casa en segones núpcies el 1730 amb Francesca de Parrella i Ferrer (Vic ?- Moià 1766) amb qui té set fills, tots nascuts a Moià. El cinquè d'ells, en Manuel de Casanova i de Parrella (Moià 1743- Puigcerdà 1810), és qui esdevindrà el futur hereu del mas Sors, després de la mort sense descendència de la seva germanastra Maria Teresa Casanova Solà-Sors.

Quadre de la línia successòria de la propietat del Mas Sors, segles XVII i XVIII. (A. Soler).

Al segle XVIII el mas del Sors estarà molt vinculat amb la vila de Moià i amb unes classes socials força influents en el marc polític i econòmic de la Catalunya del moment, restant la família propietària força allunyada de la població sevadana.

La família Casanova pertanyia a la petita noblesa de Catalunya. Francesc de Casanova i Comes (Moià ?-1717) pare de Francesc de Casanova i Sala va ser anomenat Ciutadà Honrat de Barcelona per Carles II. Posteriorment el seu fill, Francesc de Casanova i Sala va obtenir l'any 1756, per part del rei Ferran VI, el "Privilegio de Cavallero del Principado de Cataluña" juntament amb el seu escut d'armes. En el document de nomenament, a més de l'enumeració dels seus privilegis com a cavaller, hi ha una il·lustració de l'escut i la seva descripció, explicant com el podran emprar ell, els seus fills i altres descendents per línia masculina.

Foto 2. Escut de la família Casanova.⁴

Foto 3. Escut de la font, amb els motius resseguits. (Foto A. Soler).

L'escut de la família Casanova presidirà la font després de la seva reedificació el 1775. Tot i així, presenten alguna diferencia si els comparem. Tots dos escuts tenen la mateixa forma encapçalada per un elm i estan envoltats per bandes ornamentals. Ambdós presenten quatre quarters, però a l'escut de la font sols podem entreveure el dibuix dels dos quarters inferiors, una ala i un cap, presentant una disposició diferent respecte al disseny atorgat pel monarca. L'escut esculpit en pedra es troba en molt mal estat de conservació com a resultat de la suma d'alguna acció vandàlica, les inclemències climàtiques i el pas del temps fet que dificulta la seva lectura.

La deu d'aigua

La font del Sors es construeix el 1716 sobre una deu d'aigua que emergeix a prop del mas del Sors. Segons els regidors de Seva, fins al 1716, a on està edificada la font hi havia una deu o basal d'aigua, a on la població treia aigua per a beure, rentar i altres usos, des del mateix camí real que anava des de Seva fins a Taradell i Viladrau. El dret sobre l'abastiment d'aigua per a beure, rentar i abeurar els animals era un dret del Comú des de temps immemorials conforme als punts defensats pels regidors.

La bassa o deu tenia una paret molt vella, a la part més propera a la casa del Sors, perquè no es desviés l'aigua cap a la casa i així la gent en pogués fer ús sempre que volgués. Un cop l'any, entre la festivitat de

4 MINISTERI D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT, *Arxiu de la Corona d'Aragó*, Real Audiència de Registres, Fernando VI, *Privilegiolum* 3, núm. 540, 45v.

Pasqua i la Festivitat de l'Esperit Sant (segona Pasqua) es netejava el bassal conjuntament entre jornalers del Comú de Seva i persones del Sors, tot i que algun any sols hi participaven els jornalers del Comú, d'acord amb la versió dels regidors.

El punt de vista de Francesc de Casanova és força diferent, ja que assenyala que abans del 1716, els masovers o amos del Sors van cobrir la deu amb branques i altres andròmines perquè ningú hi pogués treure aigua i si la gent del poble o algun passavolant volia aigua havia d'anar al davant de la casa del Sors, a uns 200 metres de la deu, per a beure o recollir aigua.

Construcció de la primera font el 1716

En Francesc de Casanova, en la defensa dels seus drets sobre la font, diu que l'any 1716 construeix una caseta o mare a on neix la deu, al costat del camí real, perquè la gent molestava al mas del Sors quan anaven a buscar aigua, sobretot a l'estiu. Va fer la caseta amb els seus recursos, però també va emprar materials que li donaren la gent de Seva perquè hi estaven interessats, però ell els va emprar a la seva conveniència com a obra seva i de forma independent als desitjos del poble.

En contraposició, els regidors de Seva subscriuen que l'any 1716, per evitar problemes amb els amos del Sors, es va establir un conveni per a la construcció de font entre en Francesc de Casanova i els regidors del Comú (batlle, sotsbatlle i altres regidors) juntament amb la intervenció del rector. En aquelles dates el rector devia ser Pere Pla, rector que va exercir entre 1692 a 1743 a l'església de Santa Maria de Seva.⁵

En el conveni sobre la construcció font acordaren 4 punts, segons el relat dels regidors de Seva:

Primer: Que Francesc de Casanova establís un terreny, en forma de triangle, per construir-hi un safareig i la font per a ús del poble. L'espai triangular estaria limitat per 2 parets i el camí real. Segons els regidors una d'aquestes parets va ser construïda com a despesa del Comú.

Segon: La gent de Seva havia de pagar anualment dos capons com a arrendament d'aquest espai a l'amo del Sors. Els regidors conserven alguns rebuts signats pel propi Francesc de Casanova com a prova d'aquest pagament. L'espai de la font era propietat de Francesc de Casanova, i el Comú de Seva reconeix una cessió o dret d'ús sobre l'espai, d'acord amb aquest pagament en espècies.

Tercer: Van acordar construir una caseta o font a on naixia la deu d'aigua o bassal, amb dues aixetes de bronze per l'aigua neta per a ús del poble. Tam-

5 PLADEVALL, A. (2001), p. 46

bé pactaren fabricar una pica per a abeurar el bestiar i un safareig. A partir de l'abeurador, unes canals portarien l'aigua al safareig i, l'aigua sobrerera es recolliria en una bassa construïda pels amos del mas, a sota del safareig i de l'espai delimitat de la font, amb la finalitat que la propietat del Sors en fes l'ús que en volgués.

Quart: Acordaren reservar una ploma d'aigua neta per fer arribar a la casa del Sors, recollint-se aquesta ploma d'aigua per sota de les aixetes de la font. Aquest acord també està reconegut per l'amo del Sors.

Per últim, van pactar que les despeses de la construcció de la font, en què s'edificarien dues casetes o "mares", es repartirien de la següent forma: en Francesc de Casanova pagaria la despesa i jornals dels mestres d'obra i correspondria al Comú el cost dels manobres, els materials i el transport dels mestres d'obra. Els regidors asseguren que l'Ajuntament va assumir les despeses assignades.

Els regidors del Comú afegeixen que poc després de ser construïdes les dues casetes va ser necessari construir-les en gran part de nou perquè no retenien prou bé l'aigua i que aquesta remodelació es va fer a càrrec de la població.

La primera font construïda estava formada per dues casetes o "mares". A la primera caseta hi havia les dues aixetes per a la gent de Seva i una canonada que anava, des d'aquesta caseta principal a una segona caseta, des d'on portava la resta de l'aigua directa al Sors.

En relació amb la fabricació de la caseta o font, en Francesc de Casanova comenta que la font estava feta per a ús i domini de la propietat del Sors perquè en cas de sequera el mas tenia assegurada l'aigua. Amb escassetat d'aigua no rajaven les aixetes de la font, però si que hi podia haver prou cabal per a la sortida d'aigua directa al mas, ja que estava situada per sota de les aixetes. Aquestes aixetes per on la gent de Seva o passavolants podien recollir o beure aigua estaven dos pams més amunt que la canonada directa als propietaris del mas.

A la caseta principal hi havia una finestra per netejar l'interior, amb una porta i forrellat, tancat amb pany i clau, i amb la clau custodiada pels amos o els masovers del Sors. Francesc de Casanova menciona, a més, que sobre la llinda de la finestra hi havia la inscripció «Font del Sorts 1716», amb lletres majúscules, fet que reafirma, segons ell, la propietat de la font i de l'aigua. En canvi, els regidors remarquen que sota les aixetes de bronze hi ha un rètol que diu «Aixetes del Comú», fet que significa que la població també té drets sobre la font i l'aigua, no tan sols el dret de beure i recollir aigua.

La font i les obres de l'església

La font estava formada des del 1716 per dues mares o casetes, la mare gran amb dues aixetes pel poble i la mare petita amb una canal directa al

mas Sors, i així estava quan, en una data sense determinar, en Juan Prat d'ofici pagès, va anar a Moià, a on Francesc de Casanova residia, com a representant del rector i dels Obrers de l'església, per sol·licitar aigua per a les obres d'ampliació de l'església, dient-li que si feien malbé alguna de les canonades de la font la tornarien a deixar com estava, pagant ells la despesa. Segons en Francesc de Casanova, donà el seu consentiment a la demanda, ja que ho veia convenient per a l'església i ordenà al masover que els donés la clau de la font perquè agafessin l'aigua que necessitessin, i ho va fer sense pensar que els de Seva se n'aprofitarien. Com que les obres de l'església no estaven acabades, l'amo del Sors, no reclamà que tornessin a deixar la font igual, amb l'objectiu que no faltés aigua per a les obres.

Dones i nens rentant a la font, 1915. Fotografia Institut Amatller.

El relat dels regidors exposa que van demanar al propietari del Sors el permís per tancar l'orifici de la ploma d'aigua reservada al mas, amb la finalitat que sortís més aigua a la font, i l'autorització per conduir l'aigua fins a l'església, ja que havia de passar per terres del Sors i calia fer un rec profund, que no podien fer sense l'autorització i concessió de la propietat.

L'objectiu de les obres de l'església era la seva ampliació però desconecem a quines obres o reformes concretes fa referència aquest document. En dates posteriors a aquest conflicte i plet, al voltant de 1786, es va fer la

principal remodelació i ampliació de l'església quan es mutilà l'absis romànic amb la voluntat d'engrandir-la. Amb tota seguretat totes les obres fetes a l'església devien comptar amb l'aigua de la font del Sors i per tant, és de suposar uns acords entre els diferents protagonistes: l'Església, els amos del Sors i la població de Seva.

Conflicte entre el Sors i el Comú de Seva

El conflicte entre el Sors i el Comú de Seva esdevé quan aquest últim construeix unes piques i una canal a l'espai de la font sense el consentiment del Sors, segons en Francesc de Casanova. El Comú devia aprofitar l'absència de la família Casanova a Seva per actuar d'acord amb els seus interessos i no sempre segons la conformitat dels amos del Sors, ja que aquests residien regularment a Moià.

La propietat de la font va lligada a la família del mas Sors des de molt antic, així com el seu dret sobre la font i l'aigua. El Sors tenia potestat sobre l'espai, l'edificació de la font així com el dret sobre l'aigua, reservant-se un cabal d'aigua permanent fins i tot en inicis de sequera.

La població de Seva tenia dret al consum d'aigua per a beure, rentar i abeurar els animals, i el seu dret era limitat ja que no tenien la facultat d'emprar l'aigua per a regar, privilegi reservat als propietaris. Els regidors, en la seva defensa, reivindiquen el conveni o concòrdia pactat amb els amos del Sors, que els donava potestat per actuar dins l'espai convingut a la font, ja que pagaven un arrendament i havien participat en la construcció de la font aportant materials, mà d'obra i assumint altres despeses, així com també les neteges periòdiques i diverses reparacions.

En el conveni pactat per a la construcció de la font, segons els regidors però sense cap altra prova documental del mateix, s'exposa que es fabricarà una pica i un safareig. No sabem però si aquesta pica és la mateixa que incomoda a en Francesc de Casanova. Segons el seu relat, quan va anar a Seva un setembre i va observar que la població havia construït unes piques i una canal per agafar aigua i, després d'assabentar-se que s'havia fet el mes d'agost anterior, anà a veure el Batlle per demanar-li que desmuntés les piques i tot el que havien fet.

Després que el Batlle s'excusés dient que la construcció de les piques depenia dels regidors, en Francesc de Casanova va interposar una denúncia a Sa Majestat, a través del seu procurador, perquè amb la llei obligués els regidors a destruir el que havien construït, fent constar que la població no podia fer res a la font, ja que els únics que hi podien executar obres o modificacions eren els propietaris del mas. En Francesc de Casanova després de posar una primera denúncia als regidors sense cap resultat positiu, va interposar un plet contra el Comú de Seva.

Segons en Francesc de Casanova tota la justificació dels regidors no té cap fonament, sols estan provant de reclamar uns drets que no tenen. En la seva defensa, els regidors afirmen que van posar unes piques i una canal per endreçar i donar bona utilitat a l'aigua per al poble de Seva i per als amos del mas. Van actuar d'acord el dret que tenien sobre la font i l'aigua, i sempre van obrar per al bé de la població i dels amos del mas, sense perjudicar a ningú ni als esmentats propietaris. Van construir les piques dins el triangle establert, amb l'aigua sobrerera que anava a la bassa i sense impedir que els propietaris fessin el que volguessin amb l'aigua, a excepció de l'aigua de dins les piques.

La font al voltant de 1925. Postal. Fotògraf Josep Boixadera Ponsa (1878-1938)

Reedificació de la font el 1775

El document que exposa les al·legacions del plet no dona cap informació del resultat del plet interposat davant l'autoritat judicial competent. Tanmateix podem endevinar que la família Casanova va guanyar el plet ja que la font es va reedificar el 1775 anul·lant el rètol que hi posava «Aixetes del Comú» i col·locant la inscripció: "Fon redificada en lo ay 1775" i l'escut de la família Casanova. El desenllaç del plet devia negar la potestat del Comú sobre la font, tan sols respectava la facultat dels vilatans a abastir-se de l'aigua per a beure, abeurar els animals i rentar. També devia suposar l'anul·lació del conveni o concòrdia sobre la font, conveni defensat pels regidors i ignorat per en Francesc de Casanova, que donava certs drets als sevadans sobre la font.

La font es va construir de nou deu anys després de la mort de Francesc de Casanova, traspasat el 1765, per part del seu hereu Manuel de Casanova i Parrella, molt probablement després de guanyar la confrontació judicial entre el Sors i l'Ajuntament de Seva. El fet de posar l'escut de la família Casanova concedit per Ferran VI el 1756 suposava una afirmació del poder de la nissaga Casanova sobre la font i el seu dret sobre l'aigua.

En la reedificació del 1775 es devia construir la font tal com va restar fins a mitjans del segle XX, amb la caseta de la font amb dos brocs, una pica per a recollir l'aigua i abeurar el bestiar i un safareig. Cap al 1953, amb l'objectiu de fer un nou safareig cobert i més proper al nucli urbà, es va eliminar el safareig de la font i es van instal·lar dues taules amb bancs de pedra, amb una part de les lloses amb què estava construït el safareig, tot creant un espai de lleure.

AGRAÏMENTS

A Antoni Pladevall i Font, a Rafel Ginebra de l'Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic, a Ramon Tarter de l'Arxiu de Moià i a Eugeni Baqué per les seves aportacions sobre la genealogia de la família Casanova, a Xavier Cateura pels seus suggeriments, a la família Vives per la seva cordialitat, a la Laia Riba i a uns quants més que m'han donat un cop de mà per escriure una part de la història del nostre poble.

BIBLIOGRAFIA

- BAQUÉ, E. (2020). *Arbre genealògic de les famílies de Seva de 1626 a 1990*, Seva, <<https://www.myheritage.es/site-342462901/lloc-web-de-larbre-genealogic-de-les-families-de-seva>> (consulta: juliol 2020)
- FARRERONS, O. – CORELLA, A. (2018). *Fonts de Seva. Quasi 800 fonts de la Reserva de la biosfera del Montseny*. Catàleg exposició. Seva
- MINISTERI D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT, *Arxiu de la Corona d'Aragó*, Real Audiència de Registres, Fernando VI, Privilegiorum 3, núm. 540, 45v
- "Per justificar lo dret de D. Francisco de Casanova, com a Pare y Legitim administrador de la persona y bens de Maria Teresa de Casanova y Sorts, sa filla, sobre lo domini de (...) Font del Sorts", Document manuscrit, Arxiu Can Gurri, Seva.
- PLADEVALL I FONT, A. (2001). *Seva. Poble de la plana de Vic portal del Montseny*, Seva: Ajuntament de Seva – Parnass Ediciones.